

1

Bijna elke zondag gingen mijn ouders, mijn zus en ik naar mijn grootouders langs vaders kant.

De bruine Renault 12 stond buiten op ons te wachten. Glimmend onder een laagje stof dat nooit helemaal weg leek te gaan, hoe vaak mijn vader hem ook poetste. Het vertrek verliep altijd op dezelfde manier: mijn vader startte de motor – een korte hoest, en dan dat grommende geluid. Langzaam reed de auto de straat uit. Mijn grootvader rende een stukje achter ons aan, met uitgestrekte armen en grote passen – een spel dat we allemaal kenden. Mijn zus en ik gilden van de pret, doken weg op de achterbank, alsof we écht geloofden dat hij ons kon vangen. We zagen hem kleiner worden in de achterrait: eerst zijn handen, dan zijn gezicht, tot alleen nog een vlek grijs haar overbleef en verdween.

Met dat spel moest hij van mijn ouders stoppen, toen bleek dat hij leukemie had.

Ze zijn allemaal dood nu. Alleen ik leef nog. Maar niet echt.

2

Jaren nadat mijn grootvader stierf, schreef ik een gedicht over hem:

Grootvader

*Vannacht zag ik
mijn grootvader
nog eens weer*

*een gifgroene das
knelde rond zijn hals
maar in dat maatpak
leek hij 'n echte heer*

*en al helemaal
niet zo dood
als vorige keer.*

Een dichter is minstens een halve leugenaar: de laatste keer dat ik hem zag, was drie dagen voor zijn dood. Mijn vader was bij me. Mijn grootvader lag in een kamer voor zichzelf, verlicht door een vaal ziekenhuislichtje dat de witte lakens nog bleker maakte dan ze al waren. Maar niets was bleker dan hijzelf.

De dagen en weken ervoor kwamen en gingen dokters, hun handen vol buisjes, hun monden vol getallen. Ze taptten bloed dat woekerde van afwijkende cellen, alsof het zijn eigen functie langzaam vergat. Het nieuwe bloed dat ze hem gaven was rood en gezond, maar zijn lichaam maakte het telkens weer ziek.

Zijn halflange haren hingen slordig over zijn voorhoofd. Hij keek naar mijn vader en wees naar een kartonnen schaalte op het nachtkastje. Mijn vader gaf het hem zwijgend aan, en mijn grootvader gaf er zonder kracht een beetje in over. Ik voelde de golf al voor ik opstond. Ik wilde weg, de kamer uit, het licht uit, zijn blik uit. Maar hij pakte mijn hand vast. Zijn vingers waren koud en verrassend stevig. Hij hield mijn hand langer vast dan nodig, langer dan ik aankon. We wisten allebei waarom.

Ik trok me los. Mijn vader en ik liepen door de steriele ziekenhuisgangen. We zeiden niets. Pas toen we buiten waren, op de stenen trap die naar de openluchtparking leidde, viel het me aan. Ik boog voorover en kotste mijn halve ziel eruit. Over de trappen, de tegels, de voeten en de ego's van de dokters.

Opruimen deden ze zelf maar.

3

Op mijn werk wenst iedereen elkaar goedemorgen met een handdruk. Als je laatst binnenkomt, is het eerste uur hier al mee gevuld. Het stoort me niet echt, maar al die drukdoenerij hoeft voor mij niet.

Ook het knappe meisje J. schudt handen. Alleen mij liep ze deze ochtend voorbij, al twijfelde ze even. Wel een lachend gezongen "goedemorgen", maar daar bleef het bij. Daar kunnen verschillende redenen voor zijn. Ze kan me een totaal onbetrouwbaar individu vinden. En dat heeft ze dan, na amper vier dagen, vlug door. Ze kan denken dat ik besmettelijk ziek ben. Ook dit scheert de kruinen der waarheid.

Het zou natuurlijk ook kunnen dat J. me geen hand meer wil geven, omdat ik die gisteren haast niet wilde lossen terwijl ik haar als een halve debiel met open mond aanstaarde.

4

We kwamen buiten. Donderkoppen pakten zich samen. De lucht was nog nooit zo donker geweest. Af en toe viel al een dikke druppel. Niet bijgelovig negeerde ik de voortekenen. Ik

stelde J. de vraag die me al tijden misselijk maakte. Een bliksemschicht schoot door de lucht. De donder rolde dreigend. J. stak haar paraplu open, hield hem boven onze hoofden en onmiddellijk daarop begon het te regenen zoals het nog nooit geregend had. Moesson. J., het meisje dat al maandenlang rondjes draaide in mijn hoofd, wees mijn verzoek vriendelijk doch vastberaden af.

“Tot morgen,” zong ze en trok haar paraplu weg. Mijn auto stond tien meter verder, maar ik liet me kletsnat regenen.

Niet zo lang erna schreef ik er dit over:

Onweersdreiging

*Zes maanden duisternis
tekenen zich geleidelijk af
op mijn gelaat
dat al vale vlekken vertoont*

*schaars licht omlijnt
te nadrukkelijke schaduwen
boomtakken blijven kaal
hoewel half april*

*(alles zit in de helft
de helft van niets)*

*troosteloos valt regen
hoog in verzadigde grond
de hemel rolt
de donder twijfelt.*

5

J. kwam in tranen bij me.

“Ik zie het niet meer zitten. De hypocriete werksfeer hier vlakt me helemaal af. Ik kan het niet langer opbrengen.”

Haar stem brak de donkere stilte van het kantoor open.

Ik wilde haar in mijn armen nemen, haar tegen me aandrukken, troosten, fluisteren dat alles ooit goed zou komen. En dat we samen zouden vluchten, als ze dat wilde. Weg van dit alles.

Maar toen herinnerde ik me weer hoe ze de dag voordien nog zei dat het beter was dat ik haar met rust liet.

6

Binnen een paar dagen is het lichtmis en dan zijn de donkerste dagen weer voorbij. Dat is een begin. Dit is een begin.

Op lichtmis bakte mijn grootmoeder vroeger steeds wafels voor de hele familie en haar halve straat. Als een soort *Madame Nero*, de vrouw van de gelijknamige stripfiguur, maakte ze er zoveel ze kon. De echte naam van *Madame Nero* is Bea, volgens Wikipedia. Dat wist ik niet, dus zocht ik het net op. Ik las *Nero* zelden. De echte naam van mijn grootmoeder was trouwens Elza, tevens ook mijn derde voornaam. Op poststukken die hier aankomen, staat die vaak afgekort als E., terwijl mijn twee andere voornamen wel voluit worden geschreven. Erg respectloos vind ik dat. Het zijn maar drie extra letters. Ik overweeg klacht in te dienen bij de Post, wegens namenverminking.